

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 259/08-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika v konaní o návrhu JUDr. P. Ň., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., na preskúmanie rozhodnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/08-K, VP/21/08-K a sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/08-K a sp. zn. VP/21/08-K z 18. júna 2008 **z r u š u j e .**

2. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008 **p o t v r d z u j e .**

3. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií **j e p o v i n n ý** zaplatiť prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky úhradu trov konania JUDr. P. Ň. v sume 7 939 Sk (slovom sedemtisícdeväťstotridsaťdeväť slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 8. augusta 2008 doručený návrh JUDr. P. Ň. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/17/08-K, VP/21/08-K a sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008, ktorý ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 259/08-7 z 2. septembra 2008 prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Z návrhu a jeho doplnenia vyplýva, že navrhovateľ vykonával funkciu predsedu D., š. p., P., t. j. verejnú funkciu podľa čl. 2 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon č. 357/2004 Z. z.“ alebo „ústavný zákon“) v období od mája 2001 do decembra 2007.

Výbor v rozhodnutiach sp. zn. VP/17/08-K, VP/21/08-K a sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008 konštatoval, že navrhovateľ nepodal oznámenie do 31. marca nasledujúceho roka za obdobie rokov 2004, 2005 a 2006 podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. v znení zákona č. 545/2005 Z. z., čím porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 tohto ústavného zákona, a preto mu postupne uložil pokuty podľa § 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona v sume 15 825 Sk, 7 274 Sk a 18 761 Sk.

Navrhovateľ žiada zrušiť *«Rozhodnutie VP/17/08-K preto, že aplikovalo zákon a z neho ustanovenia, ktoré v čase porušenia čl. 7 neexistovali. Rozhodnutia VP/21/08-K a VP/25/08 preto, že o porušení povinností rozhodovali a o pokute hlasovali neberúc v úvahu, že došlo k zmene zákonných ustanovení a že ich aplikácia zákona vychádzala z toho, že tri roky som porušoval čl. 7 ods. 1 a za všetky tri roky mi prináleží sankcia hlasovali tak, že*

mám byť postihnutý trikrát a ich vedomie primälo k hlasovaniu potrebnej väčšiny. Ak by vedeli, že zákonodarca už v časti zmenil možný postih a v prípade nulového príjmu za činnosť verejného funkcionára, nutne by „inak uvažovali“ pri hlasovaní za porušenie v roku 2005 a 2006».

II.

Po prijatí návrhu na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu výboru (2. septembra a 1. októbra 2008), aby sa vyjadril k návrhu navrhovateľa. Predseda výboru ústavnému súdu doručil 23. októbra 2008 vyjadrenie, v ktorom uviedol:

«Navrhovateľ vo svojom návrhu na preskúmanie napadnutých rozhodnutí namieta „formálny a formalistický prístup prítomných členov výboru“ a neakceptovanie vyjadrenia verejného funkcionára v konaní. Poukazuje na skutočnosť, že všetky tri rozhodnutia sú takmer rovnaké („vyhotovovane takpovediac cez kopirák“) a dôvodí z toho formálny prístup konajúceho výboru bez zohľadnenia uvedených skutočností vo vyjadrení verejného funkcionára. Z vecného hľadiska namieta spôsob určenia výšky pokuty za rok 2005 (konanie č. VP/17/08-K) podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona, ktorý nadobudol účinnosť 1. 1. 2006 a podľa verejného funkcionára nemohol byť použitý. Tvrdí, že za porušenie povinnosti podať oznámenie k 31. 3. 2005 (oznámenie za rok 2004) mu nemohla byť uložená žiadna pokuta alebo len pokuta zodpovedajúca mesačnému platu (keďže za výkon verejnej funkcie nepoberal mzdu, mala byť určená pokuty vo výške 0,- Sk).

I keď verejný funkcionár podal návrh na preskúmanie jedným podaním voči trom rozhodnutiam Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií, k zvyšným dvom neuvádza dôvody na preskúmanie a okrem výhrad k postupu pri rozhodovaní, toto podanie neobsahuje ani návrh v konaní ako na Ústavnom súde Slovenskej republiky rozhodnúť...

S uvedeným názorom ako účastník konania nesúhlasíme a tvrdíme, že Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne a to z týchto dôvodov:

1. K výhrade podobnosti všetkých troch rozhodnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií a formálnosti rozhodovania výboru uvádzame, že vo

všetkých troch prípadoch ide o vecne identický skutok, ktorý sa stal v troch rôznych časových obdobiach. Z tohto dôvodu i rozhodnutie o uložení sankcie za trojnásobné porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je rovnaké, len s odlišením času, kedy si verejný funkcionár nesplnil túto povinnosť a výšky uloženej sankcie. V konaní výbor umožnil verejnému funkcionárovi vyjadriť sa k návrhu na začatie konania a dodržal všetky formálne náležitosti konania i rozhodnutia uvedené v článku 9 ústavného zákona a z tohto dôvodu nám nie je zrejmé, v čom by mal výbor porušiť ustanovenie ústavného zákona v uvedených troch konaniach.

2. K výhrade o určení výšky pokuty za nesplnenie povinnosti podať oznámenie za r. 2004 k 31.3.2005 uvádzame, že výbor začal konanie voči verejnému funkcionárovi v máji 2008, kedy zistil nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. V uvedenom období pri určení výšky pokuty bolo potrebné použiť ustanovenie čl. 9 ods. 16 ústavného zákona v súlade so znením ústavného zákona platného v čase rozhodovania výboru. Je pravdou, že ods. 16 cit. čl. 9 ústavného zákona síce nadobudol účinnosť 1. 1. 2006, avšak výbor nemohol v konaní použiť prechodné ustanovenie v čl. 12 ods. 4, keďže konanie č. VP/17/08-K sa nezačalo pred účinnosťou ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ale až v máji 2008, kedy zistil porušenie povinnosti verejného funkcionára. Z tohto dôvodu neobstojí tvrdenie verejného funkcionára, že v tomto konaní bola výška pokuty určená nesprávne.

3. Súčasne máme za to, že návrh verejného funkcionára na preskúmanie napadnutých rozhodnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií nemá všetky náležitosti podľa § 20 zákona č. 38/1993 Zb., keďže neuvádza návrh, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha v jednotlivých konaniach. Z tohto dôvodu namietame tiež i preskúmateľnosť troch rozhodnutí jedným návrhom, pretože neobsahuje návrhy na dokazovanie a je problematické vyjadriť sa k nim...

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky č. VP/17/08-K, VP/21/08-K a VP/25/08-K z 18. júna 2008 s poukazom na §73b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdil a nepriznal navrhovateľovi náhradu trov...»

K stanovisku výboru sa vyjadril právny zástupca navrhovateľa podaním z 24. októbra 2008, v ktorom okrem iného uviedol:

«Zásada hospodárnosti a spoločného konania je v zákonoch akceptovaná, avšak administratíva (hlavne colné a daňové konanie) tieto zásady zásadne neguje.

Ak totiž by bolo pravdou, že „výbor“ v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu, tak by zásadne musel oznámenie za rok 2004 podriaadiť pod právny režim v čase, kedy mal byť skutok spáchaný! K argumentu, že konanie sa začalo až v máji 2003 a preto „výbor“ postupoval podľa zákona platného v roku 200, sa vyjadrovať nebudem.

Toto nepochopenie takpovediac základného princípu aplikácie právnych noriem vysvetľuje aj to, že verejný funkcionár v „návrhu“ vraj nevytkol nedostatky rozhodnutí VP 21/08 - K a VP 25/08 - K, všetky z 18. 6. 2008.

V návrhu je totiž vysvetlené, že pri rozhodovaní a hlasovaní „výboru“, boli všetci nesprávne informovaní, že JUDr. P. Ň. porušil predpis v roku 2004, 2005, 2006 a za toto porušenie mu treba uložiť pokutu vo výške mesačného platu verejného funkcionára.

Členovia výboru bez vedomosti o tom, že režim do 31. 12. 2005 bol iný než po 1. 1. 2006 a boli nesprávne nastavení na rozhodovanie a hlasovanie, hlasovali akoby išlo o trojnásobné porušenie povinnosti verejného funkcionára a hlavne v domnienke, že za tri porušenia treba uložiť rovnakú sankciu, ktorá sa rovnala mesačnému platu a ak sa nedá určiť alebo jednoducho plat nepoberal tak bola výška určená tzv. paušálnou sumou!

Som presvedčený, že pri správnom zistení skutkového stavu a pri aplikácii platného zákona v roku 2004, by členovia „výboru“ inak uvažovali o porušení v čase od 1. 1. 2006 do 31. 1. 2006 a následne o porušení za rok 2006 v čase do 31. 1. 2007. Som presvedčený, že by sa hlasovania zdržali.

Preto žiadam zrušiť rozhodnutie VP 17/08, pretože je nezákonné. Rozhodnutia VP 21/08 a VP 25/08 svojím obsahom nadväzujú na rozhodnutie VP 17/08, ktoré je nezákonné, Žiadam, aby boli zrušené a vrátené výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií na nové konanie a rozhodnutie.

Na priznaní trov trvám bezo zvyšku.»

III.

Podstatou návrhu navrhovateľa, ktorý je predmetom preskúmania ústavným súdom, je najmä to, že výbor aplikoval pri ukladaní sankcií za nesplnenie jeho povinnosti ustanovenie ústavného zákona, ktoré v čase porušenia povinností neexistovalo. Svoje rozhodnutia výbor oprel najmä o ustanovenie čl. 9 ods. 16 ústavného zákona, ktoré nadobudlo účinnosť až na základe novely ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. 1. januára 2006.

V zmysle ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. októbra 2004, podľa ustanovenia čl. 9 ods. 10 písm. a) pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej čl. 7.

Ústavným zákonom č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2006, bol čl. 9 doplnený o ods. 15, ktorý znie: „Na účely tohto ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie a v prípade uloženia pokuty v zmysle odseku 14 sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon funkcie štatutárneho orgánu alebo predsedu štatutárneho orgánu orgánov verejnej moci a orgánov právnických osôb“, a odsekom 16, ktorý znie: „V prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.“

Z návrhu je zrejmé, že navrhovateľ bol predsedom dozornej rady, ktorý nepoberal za svoju funkciu odmenu, resp. plat, aj to, že písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. nepodal za roky 2004, 2005, 2006 včas. Toto oznámenie podal až v júni 2008. Navrhovateľ ani nespochybňuje, že nepodal v určenej lehote oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ale jeho argumenty smerujú najmä k tomu, že výbor nesprávne postupoval, keď aplikoval pri ukladaní sankcie ustanovenie ústavného zákona, ktoré v rozhodnom čase nebolo platné.

Ústavný súd po preskúmaní návrhu v tomto smere dal za pravdu navrhovateľovi (aj keď jeho právne argumenty nie sú presvedčivé) a konštatoval, že výbor vo svojich rozhodnutiach sp. zn. VP/17/08-K a sp. zn. VP/21/08-K z 18. júna 2008 aplikoval také ustanovenie ústavného zákona, ktoré nemohol na daný prípad použiť.

Podstatou týchto nezákonných rozhodnutí výboru bolo určenie výšky pokuty za nesplnenie povinností podať oznámenia za roky 2004 a 2005 do 31. marca nasledujúceho roka, ktoré vychádzalo predovšetkým z čl. 9 ods. 16 ústavného zákona (novelizovaného zákonom č. 545/2005 Z. z.), ktorý nadobudol účinnosť až 1. januára 2006, teda v čase, keď sa toto ustanovenie ústavného zákona na daný prípad aplikovať nemohlo a nemalo.

Vychádzajúc z týchto dôvodov preto ústavný súd (bez ohľadu na vyjadrenie predsedu výboru) nemohol rozhodnutia výboru sp. zn. VP/17/08-K a sp. zn. VP/21/08-K z 18. júna 2008 akceptovať ako zákonné, a preto ich zrušil.

Čo sa týka ďalších argumentov navrhovateľa, že mu nemala byť uložená ani sankcia za nesplnenie povinnosti podať oznámenie výboru za rok 2006 do 31. marca 2007, ústavný súd tieto nemohol zobrať do úvahy, pretože výbor postupoval pri ukladaní sankcie v súlade s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. v znení neskoršieho ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a pokutu mu správne vyčíslil a uložil rozhodnutím sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008 (v zmysle čl. 9 ods. 16 ústavného zákona).

Na základe uvedeného konštatovania preto ústavný súd rozhodnutie výboru sp. zn. VP/25/08-K z 18. júna 2008, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta v sume 18 761 Sk, teda vo výške, ktorá zodpovedá priemernej nominálnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2006, potvrdil.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania navrhovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. J. H. v konaní pred ústavným súdom, ktorý ich vyčíslil sumou 7 939 Sk. Keďže uplatnená suma je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom, a teda nie je v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, priznal mu trovy konania v požadovanej výške. Pretože výbor, ktorému bola ako účastníkovi konania pred ústavným súdom uložená povinnosť nahradiť trovy navrhovateľa, je orgánom Národnej rady Slovenskej republiky, uložil mu ústavný súd splnenie tejto povinnosti prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá nakladá s jej rozpočtovými prostriedkami (bod 3 výroku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2008